

Handläggare
Fredrik Jöngren
Telefon: 08-508 297 69**Till**
Kommunstyrelsen

Miljöprogram för Stockholms stad 2030, KS 2023/682

Med anledning av kommunstyrelsens remiss av rubricerat ärende vill Skönhetsrådet anföra följande.

Beslut

Skönhetsrådet anser remissen besvarad i enlighet med nedanstående.

Ärendet

Skönhetsrådet har fått Miljöprogram 2030 för Stockholms stad att yttra sig över. Uppdraget att ta fram ett nytt miljöprogram lades i kommunfullmäktiges budget för 2023. Programmet är ett målprogram som under 2024 kommer kompletteras med ett handlingsprogram med konkreta åtgärder. Skönhetsrådet kommenterar i detta remissvar endast det som berör stadsmiljö.

Skönhetsrådet anser att miljöprogrammet har ett ambitiöst anslag, vilket krävs då hela samhället snabbt och kraftigt behöver minska sitt klimatavtryck. Rådet inser att klimatfrågan som i sak är brådskande kommer behöva insatser på både kort och lång sikt. Åtgärder som staden bör prioritera är *en kraftfull minskning av rivningar, ett utvecklat återbruk, aktivt arbete med mobilitet och ett värnande av biologisk mångfald*. Skönhetsrådet vill betona vikten av att handlingsprogrammet, som följer på miljöprogrammet, har ett fokus på helheten i statsutvecklingsfrågor, där alla intressen är en del av en helhet och inte behandlas var för sig. Den årliga uppföljningen av programmet kan med fördel användas för att motverka ett stupörstänk inom stadens förvaltningar.

Rivningar och återbruk

Staden bör inte tillåta rivning av befintlig bebyggelse annat än i undantagsfall. Skönhetsrådet anser att staden idag är för tillmötesgående mot exploatörer när det handlar om rivning. Staden ska formulera skarpare och tydligare krav på återanvändning av byggnader och material. Återbruk och förändrad användning av byggnader pekas i miljöprogrammet ut som en viktig faktor för att nå en halverad klimatpåverkan. För att klara detta behöver staden framgent verka för att fullt funktionsdugliga byggnader inte rivs.

Det kommer för varje projekt att krävas gedigna analyser av vilken åtgärd, konvertering och ombyggnation eller nybyggnation, som ger störst klimatnytta. Staden bör även se över hur nya och befintliga detaljplaner kan möjliggöra konvertering mellan fastigheter för bostäder och andra verksamheter.

Mobilitet

Rådet anser att staden behöver arbeta mer aktivt med sänkta hastigheter, delningstjänster och parkering. Genom att använda kloka mobilitetslösningar kan trafikens klimat- och miljöpåverkan minska. Stadsutvecklingen behöver inriktas på att sätta hållbara transportsystem och alternativa färd sätt i fokus för att minska klimatpåverkan från vägtrafiken. Trafiken genererar buller, utsläpp och trängsel och påverkar även stadsutvecklingspotentialen. Dagens p-tal är för höga och leder till att staden inte använder marken effektivt.

I sammanhanget vill skönhetsrådet särskilt lyfta det problematiska att det vid nybyggnation ofta föreslås att innergårdar underbyggs med garage. Detta riskerar underminera miljöprogrammets ambitioner om en grönare stad. Dels för att dessa gårdar riskerar sämre vattenavrinning, men framför allt för att den växlighet som finns på gårdarna inte kan bestå av exempelvis träd med stor krontäckning utan endast av mer vek växlighet som inte fungerar effektivt vare sig som värmereglerare eller för kolinlagring. Staden behöver ta ett bredare grepp för att motverka denna utveckling. Innergårdar med underbyggda garage ökar kostnaderna och minskar möjligheterna till grönska.

Biologisk mångfald

Skönhetsrådet anser att det är bra att skötselåtgärder och kompensationsåtgärder lyfts när det gäller att bevara och skapa biologisk mångfald och grönska. I programmet beskrivs vegetationens och markens betydelse för kolinlagring. Viktigt är att komma ihåg tidsaspekten: att lagra in koldioxid med nyplantering träd tar lång tid, en betydligt snabbare lösning är, när det är möjligt, att förhindra förlust av inlagrad kol genom att låta befintliga träd stå kvar.

Skönhetsrådet bedömer slutligen att för att de ambitiösa målen i programmet ska kunna nås kommer det att krävas en konstruktiv och inlyssnande dialog med såväl medborgare som akademi, näringsliv och andra aktörer som är viktiga delar i att nå målluppfyllelsen. Det innebär att också samarbetet inom Stockholms stad behöver förbättras

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Inga Margareta,Varg	2024-05-22
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2024-05-22